

MALİYE FİNANS YAZILARI

MALİYE VE FİNANS YAZILARI DERGİSİ ALTI AYDA BİR ÇIKAR

İMTİYAZ SAHİBİ
Maliye ve Finans Yazıları
Yayımcılık Limited Şirketi Adına

Türkiye Ekonomik ve Mali Araştırmalar Vakfı
Onursal Başkanlarımız
Ziya MÜEZİNİOĞLU - Tefik ALTINOK

Türkiye Ekonomik ve Mali
Araştırmalar Vakfı Başkanı
Prof. Dr. Mehmet Hasan EKEN

BAŞ EDITÖR

Prof. Dr. Mehmet Hasan EKEN Kırklareli Üniversitesi

EDİTÖRLER KURULU

Prof. Dr. Dina ÇAKMUR YILDIRTAN Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Serkan ÇANKAYA İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç. Dr. Süleyman KALE Kırklareli Üniversitesi
Doç. Dr. Ayben KOY İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin SELİMLER İstanbul Aydın Üniversitesi

YAYIN KURULU

- Prof. Dr. Sudi APAK Esenyurt Üniversitesi
- Prof. Dr. Hasan Fehmi BAKLACI İzmir Ekonomi Üniversitesi
- Prof. Dr. Niyazi BERK Bahçeşehir Üniversitesi
- Prof. Dr. Mehmet Hasan EKEN TEMAR
- Prof. Dr. İhsan ERSAN İstanbul Üniversitesi
- Prof. Dr. Gürbüz GÖKÇEN Marmara Üniversitesi
- Prof. Dr. Veysel ULUSOY Yeditepe Üniversitesi
- Prof. Dr. Targan ÜNAL Doğuş Üniversitesi

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Sacit AKDEMİR

İLETİŞİM:

İsmail Paşa Sokak No: 47 34718
Koşuyolu – İstanbul Tel: 0216 428 78 58 Fax: 0216 428 78 68
E-Mail: mhasan_eken@yahoo.com

Yıl: 34 Sayı: 114

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın

Basım Tarihi: Ekim 2020

Basım Yeri: Der Yayınevi

Molla Fenari Sok. No: 28/A Der Han - Fatih/İstanbul

BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Emre Alkin Altınbaş Üniversitesi
- Prof. Dr. Elçin AYKAÇ ALP İstanbul Ticaret Üniversitesi
- Prof. Dr. Başak ATAMAN Marmara Üniversitesi
- Prof. Dr. Sudi APAK Esenyurt Üniversitesi
- Prof. Dr. Doğan ARGUN Marmara Üniversitesi
- Prof. Dr. Hakan AYGÖREN Pamukkale Üniversitesi
- Prof. Dr. Hasan Fehmi BAKLACI İzmir Ekonomi Üniversitesi
- Prof. Dr. Niyazi BERK Bahçeşehir Üniversitesi
- Prof. Dr. Fahir BİLGİNOĞLU İstanbul Teknik Üniversitesi
- Prof. Dr. Stefano CASELLI, Bocconi University
- Prof. Dr. Ali CEYLAN İstanbul Ticaret Üniversitesi
- Prof. Dr. Refik CULPAN Penn State University
- Prof. Dr. Nurhan DAVUTYAN Kadir Has Üniversitesi
- Prof. Dr. Salih DURER Yıldız Teknik Üniversitesi
- Prof. Dr. Mehmet Hasan EKEN Kırklareli Üniversitesi
- Prof. Dr. Nazım EKREN İstanbul Ticaret Üniversitesi
- Prof. Dr. Ümit EROL Bahçeşehir Üniversitesi
- Prof. Dr. İhsan ERSAN İstanbul Üniversitesi
- Prof. Dr. Umberto FILOTTO University of Rome "Tor Vergata"
- Prof. Dr. Gürbüz GÖKÇEN Marmara Üniversitesi
- Prof. Dr. A. Osman GÜRBÜZ İstanbul Ticaret Üniversitesi
- Prof. Dr. Güner GÜRİSOY Okan Üniversitesi
- Prof. Dr. Haluk KABAALIOĞLU Yeditepe Üniversitesi
- Prof. Dr. Lale KARABIYIK Uludağ Üniversitesi
- Prof. Dr. Ali İhsan KARACAN İstanbul Ticaret Üniversitesi
- Prof. Dr. Ferudun KAYA Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- Prof. Dr. Güray KÜÇÜKCOCAOĞLU Başkent Üniversitesi
- Prof. Dr. Othmar LEHNER University of Applied Sciences Upper Austria
- Prof. Dr. Saduman OKUMUŞ Gedik Üniversitesi
- Prof. Dr. Mehmet ÖZKAN Marmara Üniversitesi
- Prof. Dr. Shahrokh M. SAUDAGARAN University of Washington
- Prof. Dr. Orhan ŞENER Kadir Has Üniversitesi
- Prof. Dr. Yusuf TUNA İstanbul Ticaret Üniversitesi
- Prof. Dr. İltar TURAN İstanbul Bilgi Üniversitesi
- Dr. Masum TÜRKER
- Prof. Dr. Targan ÜNAL Doğuş Üniversitesi
- Prof. Dr. Veysel ULUSOY Yeditepe Üniversitesi
- Prof. Dr. Sadi Uzunoğlu Trakya Üniversitesi
- Doç. Dr. Erhan ERİSOY Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
- Doç. Dr. Hakkı Okan YELOĞLU Başkent Üniversitesi

DANIŞMA KURULU

- Selçuk DEMİRALP
- Ömer L. DİNLER
- Dr. Mine Berra DOĞANER
- Pınar ECZACIBAŞI
- Dr. Mahfi EĞİLMEZ
- Mehmet Sıddık ENSARİ
- Orhan EMİRDAĞ
- Sedat ERATALAR
- Özen GÖKSEL
- Özer GÜNEY
- Çetin HACALOĞLU
- Fethi HİNGİNAR
- Dr. Nebil İLSEVEN
- Muharrem KARSLI
- Hüsamettin KAVI
- Doç. Dr. Ekrem KESKİN
- Zafer KURTUL
- Mete MELEKSOY
- Prof. Dr. Muhsin MENGÜTÜRK
- Adnan NAS
- Ergun ÖZEN
- Ersin ÖZİNCE
- Tanju POLATKAN
- Bülent ŞENVER
- Neslihan TOMBUL
- Masis YONTAN
- Berna ÜLMAN
- Tuğrul Bilen ÜNAL
- Dr. Hasan Yalçın
- Arzuhan Doğan YALÇINDAĞ
- Tezcan YARAMANCI
- Dr. Halil YOLCU
- Dr. Masum TÜRKER

Maliye Finans Yazıları ULAKBİM, EBSCO ve ASOS endeksleri tarafından taranmaktadır.

YAYIN POLİTİKASI

1. Dergi, Türkiye Ekonomik ve Mali Araştırmalar Vakfı (TEMAR)'nın bilimsel mesleki yayın organıdır. **Maliye ve Finans Yazıları** ilk sayısı Haziran 1986 da yayınlanan Maliye Yazıları Dergisi'nin devamıdır.
2. **Maliye ve Finans Yazıları** ekonomi, maliye ve finans konularında yayınlanan hakemli bir dergidir.
3. **Maliye ve Finans Yazıları**'nın temel yayın politikası, literatüre belirli katkısı olan, özgün araştırma niteliği taşıyan ve uygulamada ortaya çıkan sorunlara ilişkin çözüm önerileri içeren makale, yazı ve çevirileri yayınlamaktır.
4. **Maliye ve Finans Yazıları** dergisi altı ayda bir, Nisan ve Ekim aylarında yayınlanır.
5. Dergide yayınlanmak üzere gönderilen yazılar akademik hakem kurulu'nda yazı konusunda uzman iki hakem tarafından isim kapalı olarak incelenir. Hakemler yazı sahibinden düzeltme talep ettiklerinde, hakemlerin istedikleri düzeltmeler yapılmadan yazılar yayına kabul edilmez.
6. Basımına karar verilenler için yazarına kabul yazısı ile bilgilendirme yapılır. Yayına kabul edilmeyen yazılar yazar / yazarlara bildirilir, ancak iade edilmez.
7. Dergide yayınlanacak yazıların tam metin olarak başka bir dergide yayınlanmamış olması esastır.
8. Yazılar yayınlanmadan önce matbaa provası yazarlara gönderilir. Makale içinde dergide basıldığı haliyle görülen hataların sorumluluğu yazar/yazarlara aittir. Yayınlanmasına karar verilen makaleler üzerinde yazarlarca herhangi bir eklenti yapılamaz.
9. Dergiye gönderilen yazılarda **Türk Dil Kurumu İmla ve Yazım** esasları gözetilmelidir.
10. Yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir.
11. Dergimize gönderilen makalelerin hakemlik sürecine başlanması için 400 TL değerlendirme ve yayım ücreti alınmaktadır.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

VAKFIMIZ KURUCU BAŞKANI ZİYA MÜEZZİNOĞLU ANISINA	11
ZİYA MÜEZZİNOĞLU	
Dr. Tevfik ALTINOK	13
BİR CUMHURİYET ÇINARINI DAHA KAYBETTİK	
Talat SARAL	17
"UZMAN GÖZÜYLE"	21
BANKALARDA MEVCUT DENETİM SİSTEMİ ve DEĞİŞİM GEREĞİ	
Dr. Tevfik ALTINOK	23
HAKEMLİ MAKALELER	101
Gelişmekte Olan Finansal Piyasalarda Ülke Kredi Temerrüt Takası Primleri ile Hisse Senedi Endeksleri Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma	
A Research on The Relationship Between Sovereign Credit Default Swap Premiums and Stock Indexes in Emerging Financial Markets	
Haşmet SARIGÜL	103
Dış Politik Aktörlerle İlişkiler, Döviz Kuru ve CDS Arasındaki İlişki: Türkiye Örneği 2007-2020	
Relationships with External Political Actors, and CDS Relationship Between Exchange Rate: The Case of Turkey 2007-2020	
Sadi UZUNOĞLU - Caner ÖZDURAK - Serap DURSUN.....	129
Türkiye'deki Hukuki Altyapı ve Ödeme Hizmetleri Yönergesi 2 Bağlamında API Teknolojisi ve Açık Bankacılık	
API Technology and Open Banking from the Perspective of Turkish Legal System and Payment Services Directive 2	
Bertaç Şakir ŞAHİN - Barış Cihan CANTÜRK.....	149

Ülke Yönetişim Kalitesinin Uluslararası Portföy Yatırımları Üzerindeki Etkisi

Effect of Country Governance Quality on International Portfolio Investments

Eyyüp KAYA - Mine AKSOY 181

Küresel Kriz Ertesinde Türkiye’de Ticari Bankaların Kârlılık Performanslarının Belirleyicileri

Determinants of Profitability Performances of Commercial Banks in Turkey after the Global Crisis Period

Esengül SALİHOĞLU..... 211

Net İşletme Sermayesi Yaklaşımı İle Oluşturulan Portföylerin Performanslarının Karşılaştırılması: Borsa İstanbul Örneği

Comparing Performances of The Portfolios Created According to the Net Working Capital Approach: Example of Istanbul Stock Exchange

Mehmet Emin YILDIZ - Naci YILMAZ 241

Döviz Kurunun Hane Halkı Tüketim Eğilimi Üzerine Etkisi: Türkiye Örneği

Foreign Exchange Rate Effect on Household Consumption Tendency: The Turkish Case

Elçin AYKAÇ ALP - Ali Osman GÜRBÜZ..... 263

Türkiye’nin Seçilmiş Ülkeler İle Olan Dış Ticaretinin Belirleyicileri Ve Reel Döviz Kuru İle İlişkisi: Ekonometrik Bir Analiz

The Determinants of Turkey’s Foreign Trade with Selected Countries in Relation with Real Exchange Rate: An Econometric Analysis

Orhan EREN - Ali Osman GÜRBÜZ 295

XVIII. Yüzyılda Osmanlı Devleti’nde Vergiye İlişkin Göstergeler Çerçevesinde Taşra-Merkez İlişkisi: Konya Örneği

The Rural-Center Relationship in the Frame of the Indicators Related to Taxation in the Ottoman Empire in the 18th Century: the Example of Konya

Perihan Hazel KAYA 327

BİST 100 ve Katılım Endekslerinin Faiz ve Döviz Kurlarıyla İlişkisinin Analizi

Analysis of the Relation of BIST 100 and Participation Index with Interest and Exchange Rates

Serdar ÖGEL - Halilibrahim GÖKGÖZ 353

Finansal Okuryazarlık İle İlgili Tutum Ve Davranışların Üniversite Öğrencilerine Yönelik Değerlendirilmesi

Evaluation of The Attitudes and Behavior of University Students on Financial Literacy

Gökçe TEKİN TURHAN..... 375

The Relationships among Corporate Governance Principles and Firm Performance

Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Firma Performansı Arasındaki İlişkiler

Ahu Tuğba KARABULUT - Mustafa Emre CİVELEK - Pınar BAŞAR -

Sabri ÖZ - Recep Ali KÜÇÜKÇOLAK 401

Makro İhtiyati Politikaların Türk Bankacılık Sistemi Toplam Kredi Hacmi Üzerindeki Etkisi

The Effects of Macroprudential Policies on The Total Loan Volume in Turkish Banking System

Sevim Nur ŞAHBALI - Ferudun KAYA 419

Türkiye’de Kredi Genişlemesinin Cari Açık Üzerindeki Etkileri: ARDL Sınır Testi Yaklaşımı

Effects of credit expansion on the current account deficit in Turkey: ARDL Boundary Test Approach

Hüseyin USLU 441

Türkiye Açısından Elektrik Enerjisi ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Granger Nedensellik Analizi-ARDL Sınır Testi Karşılaştırması

Turkey in terms of Electrical Energy and Economic Growth Relationship: Granger Causality Analysis ARDL-Bound Test Comparison

Güldenur ÇETİN 483

Bankacılık Sektöründe Performansa Dayalı Prim Sisteminin Rolü Üzerine Bir Araştırma

A Study of Performance Based Premium System's Role In Banking Sector

Özüm EĞİLMEZ - Gözde KOCA - Murat KOCA..... 501

Editörden

Değerli okuyucular,

Vakfımızın kurucu başkanı Maliye Eski Bakanı Sayın Ziya Müezzinoğlu'nu bu sene ebediyete uğurladık. Burada bir kere daha kendisine Allah'tan rahmet diler ailesine, sevdiklerine, vakıf üyelerimize ve siz değerli yazar ve okurlarımıza başsağlığı diliyorum. Gerek vakfımıza ve gerekse dergimize büyük katkılar sunan kurucumuz Sayın Ziya Müezzinoğlu'na editörlüğümde çıkan bu 36. sayımızı vakıf yönetim kurulumuzun kararıyla ithaf ediyoruz. Bu kapsamda kurucumuzla ilgili anılarını sizlerle paylaşmayı bir görev bilen müteveli heyet üyemiz Sayın Talat Saral ve Onursal Başkanımız Sayın Tefvik Altınok'un yazılarına dergimizde mutlulukla yer veriyoruz.

Editörlüğümde çıkan ve kurucumuza ithaf edilen bu sayımızda Onursal Başkanımız Sayın Tefvik Altınok'un bankalarda denetim sistemi üzerine kaleme aldığı çalışması dergimizin Uzman Gözüyle kısmında almaktadır. Bir duayen bakışıyla bankalarda denetimi analiz eden Sayın Altınok'un bu çalışmasının gerek sektöre ve gerekse genç akademisyenlere bu alanda ışık tutacağı kanaatindeyim.

Dergimizin makaleler kısmındaysa hakemlik sürecinden geçirilerek yayımlanmaya kabul edilen 16 makale yer almaktadır. Bu makalelerde geniş bir yelpazede bankacılık, finans, muhasebe ve maliye konuları ele alınmaktadır. Bu makalelerin gerek akademik camiaya ve gerekse ilgili sektör çalışanlarına faydalı olacağını ümit ediyorum.

Nisan ve Ekim aylarında olmak üzere yılda iki defa yayımlanan dergimize, Türkçe ve İngilizce çalışmalarını göndermek üzere tüm akademisyenlere ve sektör profesyonellerine çağrıda bulunurken, bu sayının hazırlanmasında emeği geçen çalışma arkadaşlarıma, hakemlerimize ve yazarlarımıza teşekkür eder, tüm okurlarımıza selam ve saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. Mehmet Hasan EKEN

Editör